

Textus: 1Thessz 2, 1-2. 1, 5-9: 1 Hiszen magatok tudjátok, testvéreim, hogy nem hiába jártunk nálatok. 2 Sőt amint tudjátok, miután előbb szenvedés és bántalmazás ért minket Filippiben, a mi Istenünktől bátorságot kaptunk arra, hogy nyíltan hirdessük nektek Isten evangéliumát sok küzdelemben. (...) 5 Mert a mi evangéliumunk nemcsak szavakban jutott el hozzátok, hanem erővel, Szentlélekkel és teljes bizonyossággal is. Ti is tudjátok, hogyan éltünk közöttetek, a ti érdeketekben, 6 ti pedig a mi követőinkké lettetek, és az Úr éi, amikor sok zaklatás ellenére a Szentlélek örömevel fogadtátok be az ígét. 7 Példává is lettetek minden hívő számára Makedóniában és Akhájában, 8 mert tőletek terjedt tovább az Úr beszéde, de nemcsak Makedóniába és Akhájába, hanem mindenhová eljutott a ti Istenbe vetett hitetek híre. Szükségtelen is erről bármit mondanunk, 9 mert ők maguk beszélnek rólunk, milyen fogadtatásban volt részünk nálatok, és hogyan fordultatok a bálványoktól Istenhez, hogy az élő és igaz Istennek szolgáljatok.

ApCsel 17, 1-15: 1 Miután áthaladtak Amfipoliszon és Apollónián, Thesszalonikába értek, ahol zsinagógájuk volt a zsidóknak. 2 Pál pedig szokása szerint bement hozzájuk, és három szombaton is vitába szállt velük az Írások alapján. 3 Megmagyarázta és bizonyította nekik, hogy Krisztusnak szenvednie kellett, és fel kellett támadnia a halálból; és hogy „ez a Jézus a Krisztus, akit én hirdetek nektek”. 4 Néhányan hívőkké lettek közülük, csatlakoztak Pálhoz és Szilászhoz, ugyanúgy igen sok istenfélő görög is, valamint sok előkelő asszony. 5 Ez irigységgel töltötte el a zsidókat, ezért maguk mellé vettek a piaci csavargók közül néhány hitvány embert, csődületet támasztottak, és fellármázták a várost, felvonultak Jászón házához, és ki akarták vezetni Pálékat a népgyűlés elé. 6 Amikor nem találták ott őket, Jászónt néhány testvérrel együtt a város előljárói elé hurcolták, és így kiáltoztak: Ezek, akik az egész világot felforgatták, itt is megjelentek. 7 Jászón befogadta őket, holott ezek mind a császár parancsai ellen cselekszenek, mivel mást mondanak királynak: Jézust. 8 Ezzel fel is izgatták a sokaságot és a város előljáróit, akik ezt hallották. 9 Amikor azonban kezességet kaptak Jászóntól és a többiektől, elbocsátották őket. (...) 10 A testvérek pedig még aznap éjjel elküldték Pált Szilásszal együtt Béreába. Amikor megérkeztek, bementek a zsidók zsinagógájába. 11 Ezek nemesebb lelkűek voltak, mint a thesszalonikaiak, teljes készséggel fogadták az ígét, és napról napra kutatták az Írásokat, hogy igaz-e, amit Pál mond. 12 Sokan hittek tehát közülük, sőt a tekintélyes görög asszonyok és férfiak közül sem kevesen. 13 De amint megtudták a thesszalonikai zsidók, hogy Pál Béreában is hirdeti az Isten ígétét, odajöttek, és ott is fellázították és felizgatták a sokaságot. 14 Akkor a testvérek azonnal továbbküldték Pált, hogy menjen a tengerpartra. Szilász és Timóteus azonban ott maradt. 15 Pált pedig elvitték kísérei egészen Athénig, majd visszatértek azzal az utasítással, hogy Szilász és Timóteus minél hamarabb menjen hozzá.

Kedves Testvérek!

Csoda volt. Váratlan, hihetetlen szabadítás. Ott, akkor Filippiben lehulltak a láncok. Felpattant a bilincs, kinyílt a kaloda. Templommá vált a börtön, reménytelivé minden kilátástalanság, tágas lett a föld mélyi gödör, tiszta a mocskos szenvedés helye: zsoltártól, énekszótól zengett s valódi szabadulástól. Megtartott élettől. Az új életet nyert börtönőrtől, akinek nem kellett meghalnia más szabadsága miatt, mert már meghalt ezért az, aki valódi szabadulást adhat.

Mindenki új életre szabadult akkor éjjel. Csoda volt. Váratlan, hirtelen. Úgy mint a hitvallás: „Higgy az Úr Jézusban és üdvözlösz...!”... és a keresztség is: egy egész háznak lett üdvössége a hihetetlen szabadításban. Valóságosan új élet, új kezdet lett.

Micsoda éjszaka! Micsoda reggel! A sötét elmúlt s a nap is felkelt. Halálból élet támadt s az élet tovább árad. S ahogy nap kél, szél támad. Friss, üdítő, élet lehelete. Ugyanaz a Szél, mint ami a teremtéskor a vizek felett lebegett. Az apostolok pedig sodródni az árral, szállni a széllel, gyalog mennek, úton vannak, mert Jézus is úton van velük s bejárja a környéket. Találkozni akar, megjelenni házakban s tereken, zsinagógákban, otthonokban: a szívekben. Meg akarja mutatni magát, találkozni akar, útra kel hát s megy az apostolokkal.

Mekkora csoda jöhet még, mi várhat itt rájuk az új városban: mennyire láthatják majd újra Isten munkáját? Milyen súlyos láncok törnek majd le, hány kaloda nyílik meg, ki fog most megtérni s háza népével együtt megkeresztelkedni, hitvallást tenni? Hetek telnek el s hónapok Thesszalonikában, és valóban új kezdődik és új élet fakad.

Megmozdul a Lélek, és megmozdít embereket, hogy bátrak legyenek kilépni és elrugaszkodni a biztosnak hitt parttól, elszakadni a hamis bálványoktól. Sokan lesznek hívőkké a pogányok közül és megismerik az egyedül igaz Istent s Jézust, az egyedüli Megváltót.

Mi mindent készített még el a mindig többet és jobbat adó Isten, az ígéreteket beteljesítő, az Örökké élő, az Egyetlen... Ő a forrás, Ő küldte a Fiút, hogy aki Benne hisz, annak belsejéből élő víznek folyamai ömöljenek.

Bemegy hát a zsinagógába is Pál s a pogányok után a zsidóknak is hirdeti az evangéliumot. És ömölnek a szavak és árad az Ige erővel és valósággal az apostol ajkairól, hogy kicsoda az Isten, kicsoda a Fiú, hogy Ő az, akire mindenki vár, aki mindenkinek hiányzik, akinek a jelenlétére mindenki szomjazik! Őrá, aki azt a vizet adja, amitől senki meg nem szomjazik többé soha! Ő az, akit ígért az Írás, aki eljött és legyőzte a legyőzhetetlent: az elmúlást, a halált, mert feltámadt, mert feltámasztotta Őt az Élet adó és visszalehelte belé az éltető Lelket.

Szél. Élet. Szabadság.

És megmozdul a Lélek, és megmozdít embereket, hogy bátrak legyenek kilépni és elrugaszkodni a biztosnak hitt parttól, a hamis bizonyosságoktól, hogy „Ábrahám a mi atyánk”, és járjanak a vízen és higgyenek. És hívőkké lesznek és új életet kapnak sokan a zsidók közül is. Mert Isten csodálatos és hatalmas, mert Ő valós és élő, neki mindenki fontos, neki mindenki kell. Halott csontokra hús tapad s inak, és összeállnak élő testté és lesznek nagy sereggé, ha rájuk fúj az Úr szele - ahogy a próféta is látta a völgyben.

És akkor ellenszél támad. Lehetetlen történik. Érthetetlen és érthető: lázongás, méltatlankodás és forrongás. Ellenszél támad, hideg és száraz szél: irigység szele, felbujtás forgataga, vádaskodás vihara kezd tombolni és keresi Pált és végigfűjja a városon Jászont, aki otthonát adta, arcát adta, nevét adta Jézus munkájához. Az apostolok helyett is ott áll a forgószelelben és tűri, ahogy tépi és cibálja, rángatja a sok hazugság és ármány, a csillapodni nem akaró gyűlölet. S az Isten ezt engedi s nem csillapítja azonnal az elemeket. Sokakat megmozgat, sok mindenkit felkap s felkorbácsol indulatokat az ellenszél - sok szemetet hord össze a város vezetői elé: port, mocskot, hamis szavakat, mosolyokat s grimaszokat, hamis hűséget hirdető könnyű embereket; szemforgatókat, kik ha kell hízelegnek, s akár vádolnak: felforgatók, kik felforgatást kiáltanak. Császárra, törvényre s igazságra hivatkoznak, de szavaik is üresek, mint ők maguk.

Végtelennek tűnő órák és tombolás után aztán lassan csillapodik, elül a fergeteg s mindenki fáradtan, kimerülten hazamegy. Feledik a vádakat a császár hatalmát védők, kikért Jézus is imádkozott: Atyám, bocsásd meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek! Az igazi királytól és gyermekeitől féltik a békét. A Békesség Fejedelmétől, az Igazságos Tanácsostól, az Uraknak Urától... Nem tudják... nem értik... nem látják... nem hiszik az EGYETLENT. A piacon még ég a tűz éjszaka, még tántorogtak az elülő ellenszélben a súlytalan emberek s aztán teljes szélcsend lesz. Minden s mindenki a földre hull élettelenül. Ezt hagyja maga után a hideg és száraz szél: irigység szele, felbujtás forgataga. HALÁL. CSEND. ÜRESSÉG.

Élet, igazi élet csak ott van, ahol Isten Lelke mozdul s csak az él, akit Isten Lelke mozdít s tölt be az életre.

Aztán halk és finom léptekeket hallani, a Lélek mozdul s az apostolok lépnek, tovább állnak. Mennek s elhagyják a várost, ahol annyi minden történt s ahol még mi minden történhetett volna... Nem diadalmas szárnyalással, csak lassú, megfontolt léptekkel haladnak s közben végtelen sok kérdéssel terheltek.

Azzal, hogy mindez hogy lehet, hogy történhet így és hogy lehet, hogy ekkora az ellenszél? Hogy történhet meg ez, hogy engedheti ezt Ő, aki adja a Lelket? Hogy lehet, hogy mikor a Lélek mozdul, ellenszél támad? Hogy hordhat össze ennyi szemetet s fájdalmat? Nem volt elég egy börtön, miért kell még több szenvedés és minden más, mi fáj? Miért nem egyszerű, miért nincs minden úgy, ahogy megígérte? Hol volt akkor Jézus, miért nem győzte meg az ellenfeleket, miért nem történt csoda, most miért nem volt földrengés, miért nem pattantak le a záruk, mint Filippiben, miért nem szólt hang az égből, vagy miért nem estek össze a vádlók megszegyenülve, az igazság által leleplezve?

Nehéz az éjszaka és nehéz a reggel az úton Béreába, 80 nagyon lassan múló kilométer. Napok telnek. Megérkeznek. Újra reménykednek újra szolgálnak és hirdetik az Életet. S álmukban sem gondolják, hogy minden újra megtörténhet... Hogy befogadás és nyitottság után újra ellenszél támadhat és újra menni kell, úton kell lenni. Tovább. Mert ez a terv. Kegyetlen vicc vagy prófétai sors ez? Küldetés, miben sorsközösséget az a Jézus vállal, kinek nem volt fejét hová lehajtania. Aki így vigasztalta Övéit: „Ha gyűlöl titeket a világ, tudjátok meg, hogy engem előbb gyűlölt, mint titeket.” (Jn 15, 18)

Így volt ez egykor s így van most is. Ha a Lélek mozdul, mozgásban tart, magával ragad. Ellenszél lesz mindig, de védelem is. Jézus úton volt s úton van: viszi az örömhírt, az üzenetet. Vele lehetünk úton s lehetünk a legkülönfélébb módon társai, szolgálói, eszközei mi is. Szenvadás lesz, de Vele vigasztalás is. Hamis vádak könnyű és üres emberektől s végső igazság Isten ítéletében, helyreállítás az új teremtésben. Kiszolgáltatottság is lesz, érthetetlen helyzetek s a Lélek, aki megadja abban az órában mindazt, amit szólni kell. Elutasítás lesz és elzárkózás is, de ott a végső reménység, hogy Isten mindenkit hatalmas elérni. Lesz, mindig lesz önmagát féltő hatalom, aki nem az igazságot keresi, hanem hatalmát féltve dönt s kormányoz elnyomón – de lesz megtartó közösség, prófétai hangú gyülekezet, mely kiáltja és hirdeti: Istené az igazi uralom és Ő annak adja azt, akinek akarja: térdre minden világi hatalmasság az élő Isten előtt! Lesznek szomorú s érthetetlen epizódok s váratlan, felszabadító befejezések és végül célba érő történetek. Megértés, megnyugvás s érthetetlen részletek.

Testvérek, Isten népe, Őt magasztaló szent gyülekezet: a Lélek idáig jött, hozzánk ért, egészen közel fújta hozzánk az evangéliumot, láthatóvá tette számunkra a sákramentumok által is Isten országát, a bűnbocsánat valóságát. A Láthatatlan láthatóvá tette az igazságot s a kegyelmet: kenyér és bor; helyettünk megtört test s kiontott vér.

Kiáltunk hát együtt: Szentlélek: fűj át most rajtunk és tisztíts meg minket, tisztíts meg szívünket! Fűj ki az irigységet, széthúzást, haragot, gyűlöletet s a bosszút; a szégyent, a megalázottságot, s minden átoktól szabadíts meg minket! Fűj át a gyülekezetünkön, fűj a városunkon élet adó Szél, fűj át országunkon és szabadíts meg népünket! Fűj át a világon, az egész földön, a 4 égtáj felől jöjj elő Lélek és lehelj minden megöltebbe, lelki halottakba, elveszettekbe. Lehelj belénk új életet, hogy megismerjünk Téged és éljünk ezentúl csak Veled! Hogy megálljunk minden ellenszélben, hogy felkeljünk, ha elestünk is és rendületlen reménykedjünk abban, hogy Tiéd, s így a miénk a végső győzelem!

Ámen!

Thoma László